

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 53. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1913. március 5.

A történeti pillanat.

A történeti pillanat elmúlt: a magyar képviselőház megkezdte a választói reform-javaslat tárgyalását, a szövetkezett ellenzék, mely félév óta nem vett részt a képviselőház tárgyalásain, ma együttesen megjelent s nevükben a vita megindulása előtt Apponyi Albert gróf jelentős deklarációt tett és amint jöttek — eltávoztak valamennyien sipolás, dobolás, trombitálás nélkül.

Az utcán pedig, ahol e pillanatban a régóta hirdetett tömegsztrájk megkezdésére a sztrájkoló szociálista munkások tüntető felvonulását várták — csak rendőrök és csendőrök sétálgattak.

Ugy mondták, hogy délután már megkezdik, majd azt emlegették, hogy este, mikor a gyárakból jönnek a munkások, este az a hír volt elterjedve, hogy reggel tör ki a sztrájk, éjjel, mikor e sorokat írjuk, már ez is bizonytalan, lehet, hogy napok, lehet, hogy hetek múlva, lehet ellenben az is, hogy egészen — elmarad.

Kár, hogy az általános sztrájk-kal kapcsolatos nagy izgatottság eltereli a figyelmet a nagy eseményről, melynek ma a parlament színhelye volt. Mert tagadhatatlanul nagy jelentőségű esemény volt az ellenzéknek impozáns megjelenése, ünnepélyes nyilatkozata és távozása. Ha félévvel ezelőtt, a szeptemberi zavargások és Pavlikozások helyett ilyen komoly és impozáns tiltakozás történt volna, ma már helyreállott volna a parlamenti béke.

Ez a mai lépés sem fog minden hatás nélkül maradni, de most már annyira kiélesedtek az ellen-

tétek, hogy az ilyen fellépéstől jogosan várható eredmény nem fogja nyomon követni azt.

Jó hatással volt a szövetkezett ellenzék ünnepi szónokának, gróf Apponyi Albertnek beszédében az a rész, melyben hivatkozott a magasabb kötelességérzet sugallatára, melyre hallgatva az ellenzék magaviseletével nem akar olyan példát mutatni, amely alkalmas lehetne arra, hogy az utcán a politikai jogokért folyó küzdelemben a polgárok vére ontassék.

Ebből úgy látszik, hogy a szövetkezett ellenzék magatartásának nagy része van abban, hogy a sztrájk elmarad vagy annak lefolyása csendes lesz.

Másik nagy jelentősége a parlamentben történeteknek abban áll, hogy a képviselőház megkezdte a tárgyalását a választójogi reformnak, mely hivatva van dönteni Magyarország jövője felett. Valóban kár, hogy ilyen siralmas parlamenti viszonyok között találja ez a fontos pillanat az országot. Ugyis ki van zárva, hogy bármily célszerű módosítás is történhessen a tárgyalás alatt levő javaslaton. Sőt még az a veszedelem is megvan, hogy ha törvény lesz is a javaslatból, még sem fog általános megnyugvást kelteni s nyomban meg fog ellen indulni a küzdelem. Pedig kár érte, mert alapjában sok jó van benne.

A tárgyalás maga nem fog sokáig tartani. Ha már változtatni nem lehet rajta, akkor nem is baj, ha nem tart sokáig, mert legalább kevesebb ideig tartja izgatottságban az országot.

A képviselőház megszállása.

Reggel nyolc órakor lovas és gyalog katonaság szállta meg a képviselőházat.

A Háznak valamennyi bejáratát erős őrség védi. A karzatokra iparkodókat csak erős vizsgálat után bocsájtják a feljárókhoz, bár igen kevés karzati jegyet adtak ki s megbízható kezekbe.

A képviselőházon belül.

Portyázó honvédsapátok tisztítják a Ház előtt a térséget. Pavlik és Gersich rendőrfelügyelők kémlelik az arcokat, amelyek a Házba iparkodnak. A folyosókon detektívek lépkednek nagyon komoly ábrázattal.

Tisza gróf már kilenc órakor megjelent a Házban s rendelkezett. Hívei közül többen vannak körülötte.

Féltiz tájban jött a Házba Lukács miniszterelnök. Jakabffy államtitkárhoz fordulva kérdezte: Sokan vagyunk?

— Lehetnének többen is! hangzott a válasz.

— Sajnos, mondotta a miniszterelnök, hogy ilyen nagyon nagy alkalommal is megfélemedeznek sokan a kötelességükről.

A közönség csak igen gyér számmal van a karzaton.

Az ellenzék értekezlete.

Az ellenzék tagjai már korán reggel gyülekezni kezdtek a néppárt körhelyiségében. Egymásután érkeztek a vezérek. A legkorábban a házigazda, Zichy Aladár gróf jelent meg, azután egymásután érkeztek Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenc, Rakovszky István, Holló Lajos, Désy Zoltán, Mezössy Béla, Tóth János és a többiek. Tíz órakor kevés kivétellel együtt volt az egész ellenzék. Közel száz képviselő volt a körhelyiségben. Justh Gyula voloszkai címere tegnap este táviratot küldtek, amelyben megkérték, ne jöjjön föl a mai ülésre. Justh nem is jelent meg. Rajta kívül hiányzott Polónyi Géza és a beteg Batthyány Tivadar gróf.

Tíz óra után érkezett Andrássy Gyula

Bőjti idénycikkek

étolaj, conservált halak, sajtok, Liptói és székely tömlő turó, friss teavaj, friss és aszalt gyümölcsök, főzelékek.

Húsvétra

Prágai és Kassai sódar, legfinomabb fajkavék, tisztán kezelt fűszerárak, pezsgő, csemege bor, cognak, francia, orosz és lengyel likőrök, dús választékban.

Mezey János és Társa cégnél Nagyváradon, Szent László-tér és Teleki-utca sarkán.

gróf, Pallavicini György őgróf kíséretében. Az ellenzékiek Andrásyt nagy éljenzéssel fogadták. Ő rövid tanácskozást folytatott a vezérekkel és bejelentette, hogy hűvel együtt ott lesz a Ház ülésén. Azután eltávozott. Sándor Pál lakására ment, ahol a disszidens munkapárti képviselők gyülekeznek.

A szövetkezett ellenzék tizenegy óráig várta a híreket, hogy a Ház végzett-e már a tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslattal. Ekkor, tizenegy óra tájban kapta az ellenzék azt a híradást, hogy a javaslat tárgyalása befejezéshez közeledik. Erre az ellenzék rögtönzött értekezletre alakult át. Zichy Aladár gróf vette át az elnöklést és ismertette az intéző-bizottság határozatát. A határozat lényege az, hogy az ellenzék ma vonuljon be az ülésebe és ott ünnepies deklarációval tiltakozzék a választójogi javaslat tárgyalása ellen, azután távozzék el.

Apponyi Albert gróf rövid beszédben kifejtette azokat az okokat, amelyek a szövetkezett ellenzéknek erre az elhatározásra készítik. Elmondotta, hogy ezeket az okokat a Házban is ki fogja fejteni. Ki fogja jelenteni, hogy a magyar parlamentben mindmáig nincsenek meg az alkotmányos tárgyalásnak személyi és tárgyi biztosítékai és ezért az ellenzék tartózkodni kénytelen törvényhozói kötelességétől, még olyan fontos javaslattal szemben is, mint a választójogi reformjavaslat. Apponyi beszédét az ellenzék nagy lelkesedéssel fogadta és fölszedelőzködött, hogy a Házba vonuljon.

A Dunapart mentén mentek végig a parlamenthez, utközben a járőkelők megéljenzették a csoportot. Így érkeztek el a Házhoz. Utközben semmiféle incidens nem történt. A vezérek Andrassy, Apponyi, Kossuth és Zichy Aladár gróf részint automobilon, részint kocsikon érkeztek a parlament elé.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 4.

Tisza István gr. elnök pontban 10 óra kor nyitja meg az ülést.

Az elnök háta megett 8—10 jól megteremtett munkapárti képviselő foglalt állást, hogy az elnököt megvédjék az ellenzék esetleges támadása ellen. A miniszterek közül jelen vannak: *Lukács, Teleszky, Balogh és Beöthy* László.

Az ülés elején a tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslatot tárgyalták, amelyet **Siegescu** József előadó referált. **Balogh Jenő** igazságügyminiszter a beteg Jankovich miniszter helyett szólalt fel és kijelentette, hogy **Giesswein** és **Damján** Vazul által benyújtott határozati javaslatokat nem fogadhatja el, ellenben **Antal Géza** javaslatához hozzájárul. Ezután a javaslatot **Antal** módosításával elfogadták. A részleteknél több módosítást ajánlottak **Giesswein** és **Damján**, ezeket a miniszter részletesen akceptálta.

Bevonul az ellenzék.

Damján beszéde közben híre jött, hogy az ellenzék elindult a néppárt körhelyiségéből és közeledik a Házhoz. Ez 11 órakor volt. A teremben nagy izgatottság lett és alig lehetett szóhoz jutni. — Ugyancsak híre jött annak is, hogy a nyomdákban délben megkezdik a sztrájkot. Egy negyed tizenkettőkor kezdtek érkezni az ellenzéki képviselők. Elsők voltak **Justh János**, **Eszterházy Mihály** gróf és **Szluha István** és még vagy 7—8 ellenzéki képviselő. Fél 12 órakor

érkezett meg **Kossuth Ferenc Sámegi Vilmos** társaságában. 12 órakor vonult be az ellenzék a Ház folyosójára. **Andrassy**, **Apponyi** és **Kossuth** egyik fülkében tárgyalnak. Ez alatt benn az üléssteremben letárgyalták a tanítók javaslatát s amikor ez megtörtént, azonnal felment az előadói emelvényre **Németh Károly**, az előadó és referálni kezdte a választójogi javaslatot. Ekkor történt, hogy **Apponyi** Albert gróf bement az üléssterembe és felsietve a jegyzőhöz, bejelentte, hogy fel fog szólalni. Amikor **Apponyi** megjelent az üléssteremben, egyszerre nagy izgatottság fogta el a képviselőket. **Tisza** nem vette észre **Apponyit**, a jegyző figyelmeztette őt, mire mosolyogva **Apponyi** felé fordult s fejbőlintással köszöntötték egymást.

Apponyi beszéde.

Apponyi Albert néma esendben, feszült figyelem között szólani kezdett. Gr **Apponyi** elhagyta a szokásos megszólítást és így kezdte:

— Minden félreértést el kívánok kerülni, hogy a választójogi törvényjavaslat tárgyalásánál kérek szót. Az a körülmény, hogy a választójogi törvényjavaslat tárgyalásánál kérek szót, nem jelenti annak az elvi álláspontnak a feladását, hogy mi mindaddig nem veszünk részt a parlament munkájában, míg a megsértett parlamenti jogrend helyreállítva nincs. Nem azért szólok fel, hogy a napirenden levő tárgy megvitatásában részt vegyek, hanem hogy egy magasabb kötelességérzet sugallatát követve, az összes ellenzéki árnyalatok nevében komoly figyelmeztetést intézek önmagunkhoz.

Kijelentem, hogy ha a törvényjavaslat tárgyalását mi nem tartjuk az alkotmányosság szellemével megegyeztetetőnek, a többség is elismeri, hogy a jogrend június 4-én megsértetett, de az az álláspontja, hogy a sérelem delután a Ház határozatával jóvá lesz téve.

A mi álláspontunk homlokegyenest ellenkezik az önkével, azzal, amely a jogrend fölé emeli az önkényt. Nem jogrend az, amikor hol megtartatnak, hol nem tartatnak meg a formai szabályok.

Az ilyen állapot bizonytalan jogállapot és mindaddig, amíg a teljes jogrend abszolút érvényessége helyre nem állítottatik, addig mi nem vehetünk részt a képviselőház tanácskozásaiban.

— Ahelyett, hogy iparkodtak volna a továbbiakban a június negyediké után a külső dekorumot megőrizni, addig a mi felfogásunk szerint, a mi itt történt és történik, az a parlamenti anarchia állapota.

En most nem akarok vitatkozni önmagammal és csak a magam meggyőződését fejezem ki és az én felfogásomat osztja az egész ellenzék, a képviselőháznak egyharmadrésze, a mely teljes meggyőződése szerint mindaddig nem vesz részt a képviselőház tanácskozásaiban, a meddig nem tudjuk, hogy a tételes szabályok szerint mi a jogunk, mi a kötelességünk.

Hangsúlyozom, hogy sokkal veszedelmesebb az az elméleti felforgatás, a mely itt történik, mintha tényleges felforgatás történt volna.

A meggyőződésbeli ellentéteken kívül lélektani ellentétek is merültek fel, a melyek még fokozottabban lehetlenné tették nekünk a képviselőház tanácskozásaiban való

részvételt. Ezekkel azonban most nem akarok foglalkozni.

Apponyi beszédének végén tiltakozó deklarációt olvasott fel.

Apponyi Albert beszédét az ellenzék nagy tetszéssel fogadta és kivonult a teremből.

Lukács beszéde.

Apponyi beszéde után **Lukács** László miniszterelnök szólalt fel. Bár nem ért egyet **Apponyival**, mégis örömmel üdvözli, mert eljárásából arra következtet, hogy az ellenzék komoly tagjai belátták, hogy komoly érvekkel és nem sippal-dobbal lehet valamit elérni. A június 4-iki eseményekre megjegyzi, hogy a törvénytelenység nem ott kezdődik, hanem sokkal hamarabb, akkor mikor az ellenzék a kitiltott képviselőkkel azonosította magát. Reméli, hogy az ellenzék új választások nélkül is részt fog venni a parlamenti tárgyalásokon. Ha azonban távol tartaná is magát, a választójogi javaslatot akkor is le fogják tárgyalni.

Lukács beszédét nagy tetszéssel fogadta a munkapárt.

Holnap megkezdik a választójogi vitát.

A háború.

Diplomáciai körök értesülése szerint a török kormány válasza lehetővé fogja tenni az új béketárgyalások megújítását.

Az eddigi tárgyalások nem voltak hivatalos jellegűek.

Románia és a zsidók.

Milánó, márc. 4.

A *Corriere della Sera* Luigi Lusztatti miniszterelnök tollából cikket közöl, amelyben az volt álláspontja a berlini szerződésre való utalással s a Balkán térségének küszöbön álló változására hivatkozva a legmelegebben szállt sikra amellet, hogy ama területek zsidó lakossága, amelyek Romániának fognak jutni, továbbá is megőrizhessék eddig élvezett teljes egyenjogúságukat és vallásszabadságukat.

Korai béke hír.

Konstantinápoly, márc. 4.

A béke hírek nagyon koraiak. Igaz ugyan, hogy a mostani rendkívül szigorú tél minden háborus akciót lehetlenné tesz, de Törökország nyugodtan várhat, ellenben a bolgárok már egy hónap mulva kénytelenek lesznek a mezei munka után nézni, mert különben országukat éhínség fenyegeti s ekkor azután a törökök sokkal kedvezőbb feltételek mellett köthetnek majd békét.

Megtörténik a leszerelés.

Bécs, márc. 4.

A Reichspost azt írja, hogy a leszerelés már legközelebb meglesz. Annak a közös kommunikének a szerkesztése közben, a mellyel az orosz-lengyel határon tett katonai intézkedések megszüntetését hozzák

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

nyilvánosságra, egyes formai kérdések merültek fel Oroszország és Ausztria és Magyarország között, amelyeket a jelen óráig még nem oldottak meg. A lényegben már megegyeztek, azonban még nyitva állnak a közötételek egyes apró kérdései, természetesen azok, amelyek óvatosan kezelendő ügyekre vonatkoznak.

A békefeltételek.

Páris, március 4.

Hiteleseknek mondott értesülések szerint a balkán szövetségesek békefeltételei a következők:

1. Az ellenségeskedések megszüntetése nyomban a békeszerződés aláírásakor.
2. Törökország átengedi a szövetségeseknek Drinápolyt, Szkutarit és Janinát.
3. A török határ nyugaton a Rodostótól Midiáig vezető vonal, amelynek egyes pontjait külön török-bolgár batonai bizottság fogja megjelölni.
4. Gallipoli a balkán szövetségé.
5. Görögország megkapja az általa megszállott aegai-tengeri szigeteket.
6. Törökország hadikárpótlást fizet a balkán szövetségnek.
7. A hadifoglyok kölcsönös kicserélése.
8. A balkán államok kötelezik magukat, hogy a hódított területeken elismerik a szultán képviselőit, akik a mohamedán alattvalók egyházi ügyeiben főhatóságot gyakorolnak.
9. Mindazok a szerződések, amelyek a háború kitörése előtt fennállottak, ismét életbe lépnek.
10. Törökország elismeri Krétának az anyaországgal való egyesülését.

A Pável-hagyaték ügye.

Néhai Pável Mihály, volt nagyváradi görög katolikus püspök, az aknaszlatinai fürdőt unokaöccsére Pável Konstantinra és ifj. Gera Sándorra hagyta. Ez a fürdő az elhunyt püspök intézkedése szerint tulajdonképpen nem volna eladható. Időközben azonban úgy változtak a viszonyok, hogy a fürdő eladása szükségessé vált. Egy ízben már foglalkozott ezzel a dologgal a Tiszántúl. Akkor ugyanis Vider Géza és Várnai Béla máramaroszigeti ügyvédek akarták megvenni a kies fekvésű s jól jövedelmező fürdőt. A vevők részvénytársasági alapon akarták megvenni és teljesen modern alapokra helyezni a fürdőt. Foglalól 50000 koronát helyeztek el a megyei árvaszéknél.

Ez az adásvételi terv azonban csak terv maradt, mert Viderék nem tudták jegyeztetni a részvényeket. Viderék kénytelenek voltak a fürdő vételétől visszalépni. Gera Sándor azonban nem volt hajlandó kiengedni a vevőket az obligóból és mint ifj. Gera Sándor gyámja, nem engedte meg, hogy az óvadékot Videréknek kiadják. Ugyanekkor Gera megindította a pert Viderék ellen, a melyben

vagy a fürdő megvételét, vagy az 50000 koronának az érdekelt örökösök részére leendő kiadását kérte. A per már folyamatban is van a törvényszéknél.

Most újabb fordulat állott be ebben a sokat hányatott fürdő dolgában. A fürdő ugyanis jelenleg Brezenicz János bérletében van. A bérlő bejelentette, hogy ő hajlandó megvenni a fürdőt 140000 koronáért oly feltétellel, hogy ebből a vételárból 60000 koronát azonnal kifizet, 80000 koronát pedig csak négy év múlva.

Ezzel az ajánlattal az árvaszék még nem tudott érdemileg foglalkozni, mert több olyan kérdés vár elbírálást, amelyek még tisztázva nincsenek. Többek között egyik sarkalatos része a dolognak az, hogy Pável Konstantin már a jövő évben nagykorú lesz, amikor önmaga rendelkezhetik a vagyonnal, már pedig a vevő még négy évre kihatólag akar a hagyatékából 80000 koronát lekötöni.

Viszont nagyon sürgeti az eladatást az, hogy Pável Konstantin tulságosan el van adósodva és ha hamar nem tudnak részére pénzt teremteni, akkor talán egész életére kiható kellemetlenségnek néz elébe.

Mindezeket mérlegelni kell előbb s azért az árvaszék az ügyet dr. Fássy Lajos főügyésznek adta ki véleményezés végett és majd csak azután fog érdemileg dönteni.

Drágább lesz a cipő.

A cipészek és csizmadiák bejelentése.

Az élet drága volt mindig; a multban talán még drágább, mint most, mikor sokan olyan könnyelműen dobják el maguktól.

A megélhetés azonban talán még soha sem volt olyan drága, mint most. Amilyen összegből elődeink kényelmesen megéltek, ma csak tengődni lehet. És a drágasági viszonyok mindjobban, mondhatni napról-napra rosszabbodnak. Hogy a piaci árusok mindig újabb és újabb meglepetésben részesítik a gazdasszonyokat, már szinte megszokott dolog; az élelmiszerek ára is olyan lett, mint az adó: feljebb mehet, de lejjebb soha!

Hogy ez ne csak az élelmiszereknél legyen így, arról gondoskodnak a gyárosok a kartellek révén. Ha a munkások emelik a munkabérekét, ők emelik a gyártmányok árát s hogy a konkurrencia ennek ne állja útját, kartellbe lépnek. Így végeredményében a munkabérek emelésének terhei áthárulnak a fogyasztókra.

Igy van ez most már minden téren. Az építkezés drágulása maga után vonta a lakbérdrágaságot; a ruházati iparban a kartellek révén megdrágult a szövet, a bőr s ma már kétszer akkora összegből lehet tisztességesen ruházkodni, mint azelőtt.

A régi jó időkben már tekintélyes, jómódu ember volt, aki Voszka Ferencnél 6 frtot fizetett egy mérték után készült finom cipőért, ma pedig 24-30 koronát kénytelen adni, ha jó cipőt akar viselni.

És ennek nem az iparosok az okai. Hisz akkor a 6 frtos cipők mellett is gazdagodtak, ma pedig a 30 koronás árak mellett is alig birnak megélni.

Most ismét emelkedik a lábbelik ára;

ezt jelenti egy alábbi kommünike, amelyet a nagyváradi cipész- és csizmadia-iparosok szakosztálya ad ki.

A gyárosok kartellirozása újabb terhekkel sújtja a társadalom minden rétegét. Drágább lesz a cipő, a csizma. Az ilyen dolog azonban olyan, mint a kolera: ragadós. Jönnek utána a többi ruházati cikkek. Ha a bőrgyáros kartelliroz, miért ne tegye a szövetséges. A fogyasztó pedig csak fizet, mert ma már túl vagyunk azon az időn, hogy mindenki maga állítsa elő, amire szüksége van.

A szakosztály a következő értesítésben jelenti be a közönségnek az újabb áremelkedést:

Egy iparágat a tönkremenés fenyeget!

Minden iparágnál a megdrágult nyers anyagok és munkabérek horribilis áremelkedéseket vontak magok után úgy, hogy azok egyik-másika nemcsak megkétszereződött, hanem megháromszorozódott.

Csupán a cipész és csizmadia iparosok nem tudtak versenyt tartani a folyton emelkedő bórarákkal.

A most életbe lépett talpbőr kartel, amelyben az összes 17 magyar és 52 osztrák talpbőr-gyáros benne van és az árakat 30-40 százalékkal felemelték, arra indították az összes cipész és csizmadia mestereket, hogy egyöntetűen áraikat a kényszerhatása folytán szabályozzák és felemeljék.

Lónyai Piroska megvált a Szigligeti-színháztól

*

Érdekes eseménye van a Szigligeti-színháznak. Lónyai Piroska, a társulat szerződött primadonnája, március elsején felbontotta a szerződését és tegnap már el is utazott Nagyváradról.

Ismeretes az a hallgatóságos, de drága küzdelem, amelyet a színház direkcója és közönsége a népszerűtlen szubrettel vívott. Hónapokon keresztül egyetlen szerepet sem kapott, folytonosan mellőzni kellett, mert a közönség nem jött a színházba, ha a színlepon Lónyai nevét látta. A direktort pedig kötelezte a szerződés és fizetnie kellett neki a magas és szép gázsit. Lónyai kedélyesen felvette a dus fizetést (havonta 1000 kor.) és Pável-utcai lakásán higienikus életmódot folytatott.

Az utóbbi időben azonban reá nézve is roppant feszélyezéssel járt ez a mihaszna élet. Több oldalról érték gunyos csipkelődések, egy vidéki ajánlatot is kapott és így lassankint elhatározta, hogy megvált a Szigligeti-színháztól.

A végső impulzust egy kis szerep kiosztása adta meg. Ugyanis a direkcói most szerepezte az „Elvált asszonyt” és Lónyaira a halász feleségének jelentéktelen szerepét osztották. November 26-ika óta először kapott szerepet Lónyai Piroska s most is olyat, amelyet nem tartott magához méltónak.

Vasárnap fölkereste Erdélyi Miklóst és közölte vele, hogy hajlandó beleegyezni a szerződés kölcsönös felmondásába, azonban kárpótlást kér.

Valódi Mauthner-féle gazdasági, vetemény és viragmagvak
hatóságilag megvizsgálva, ólomzárolt zsákokban, legjutányosabban
Mezey János és Tsa cégnél Nagyvárad, Sz. László-tér, Teleki-u. sarok
Telefon 249.

A direktor kapva-kapott az alkalmon. Kész volt teljesíteni Lónyai bármilyen kívánóságát és rövid tárgyalás után megtörtént a szerződésbontás. A szerződést kölcsönös megegyezéssel bontották fel s Lónyai Piroksa csinos összegű kárpótlást kapott.

Hétfőn délelőtt járt fönt utoljára a színháznál a száműzött primadonna. Valóban meglátszott gazdag toalettjein, hogy luxusnő, aki nem törődve semmivel, fölmentve a színpadi öltözékek óriási terhe alól, egyedül saját passióira fordíthatta pénzét.

— Szervusztok gyerekek — intett oda a pihenő színészeknek. Puha, ápolt kezén szürke tömege csillogott az ezüstbe foglalt rengeteg apró brilliansnak. Szerette hordaní ezeket a kigyós, betűs színpadi gyűrűket.

Még egyszer megnézte a színpadi órát, megállt a próbatábla előtt s kereste rajta a nevét. Látszólag könnyedén, minden fájdalom nélkül leszaladt a sötét lépcsőn, kacagva intett a standra egy lusta fiakkernek s két perc múlva eltűnt hatalmas zöld plörözös kalapja az alacsony kocsiban. A letört primadonna, Zsigmondi Anna első ominozus utódja így hagyta el a színházat... Mennyivel másképp képzelte ezt ő, amikor azt mondta az újságíróknak, mikor ide érkezett:

— Milliókat jöttem szerezni és nem akarok innen elmenni egyhamar.

Hamarabb elment, mint mint gondolta volna. S ugyanazzal a vonattal utazott Budapestre, amelyen Erdélyi, aki rögtön Pestre ment s onnan Székesfehérvárra, ahol a direktor leányát: Szalkay Margitot akarja megnézni, aki ma a vidék legünnepeltebb szubrettje.

Szanatóriumba akarta vitetni az apósát.

Megvert ápolók.

Szeghalomnak szenzációja van, mely hosszú időre való munkát adott tegnap a hatóságnak. Az érdekes eset tulajdonképpen családi jellegű volna, ha nem avatkozott volna bele a hatóság és nem foglalkoztatná jelenleg Szeghalom környékét.

A szereplők intelligens emberek. Az egyik Lux Gyula szeghalmi mérnök, a másik Király Sándor odaváló gyógyszerész, a Lux mérnök veje. A vő pénzzavarban lévén, aposához fordult, hogy kölcsönözzön neki pár ezer koronát, a mit készséggel teljesített is az öreg úr. Mikor azonban a kölcsön határideje lejárt és Lux a pénzt kérte, kellemetlen jelenetek játszódtak le az após és vő között.

Lux amugy is ideges ember lévén, a jelenet hatása alatt talán tulságosan elragadtatta magát.

Király erre Budapestre utazott és onnan az egyik jónevű sanatóriumban megállapodott a vezetőséggel, hogy apósát felhozzátja a gyógyintézetbe. Két ápolót mindjárt magához is vett Király és azokkal Szeghalomra étazott.

Az ápolókat ellátta kellő tanácsesal és utnak indította őket apósa lakására, akiknek az lett volna a kötelességük, hogy az öreg urat, ha kell, még erőszakkal is felvigyék a sanatóriumba.

Lux Gyula nyugodtan szivarozott odahaza, mikor megjelent nála a két ápoló. Az idegen emberek nem térhettek azonnal jövelük céljára s nagy kerülővel akarták azt tudatni. Lux azonban talán sejtett valamit, vagy tényleg megijedt az idegen emberektől, nem hallgatta tovább azok beszédét, hanem lármát csapott:

— Tolvajok! Betörők!

A következő perében már a cseléd a csendőrökért futott, hogy urát megtámadták, jöjjenek azonnal. A csendőrök azonnal talpon voltak és futólépésben rohantak Lux mérnök lakására. Tényleg ott találták a két ápolót, akiket nem ismertek és mert ismerős ember állításával szemben minden tolvaj mutathatja magát ápolónak, a zsandárok nem sokat teketóriáztak az ápolókkal, hanem elkezdtek őket ápolni, úgy, ahogy a tetten ért bűnösöket szokás ápolni.

A két pesti ember csendőri fedezet alatt természetesen Lux nélkül vonult el a lakanyába, ahol kellő igazolás után szabadon bocsátották őket.

Lux Gyula, akit roppant kellemetlenül érintett a dolog, azonnal ügyvédet fogadott és feljelentést tett veje ellen.

Az ügy fejleményeit kíváncsian várják Szeghalmon.

P. Csávossy Elemér.

*

Tegnap délben egy jezsuita pap érkezett Nagyváradra. A neve itt ragyog e cikk fölött. S mikor tegnap alkonyati időben hozzásiettem, arra gondoltam, hogy ime, a politikai élet viharzásában, ezen az izgalmas, tulfutott estén is, amikor egy vörös félelem felordítását várja az egész ország, ime, mi itt Nagyváradon feléje futunk egy nyugodt, sovány embernek, aki ezelőtt soha sem szólt bele az életünkbe, velünk soha nem beszélt szinte a végtelenségből jött s egyszerre feléje fordulnak ennek a városnak óriási reflektorai.

Kétségtelen, hogy Nagy-Várad intelligens társadalmának egyedüli szenzációja ma ennek a finom és magasztos kulturájú papnak a megérkezése és szereplése. Ő áll ma az érdeklődés ragyogó fókuszában s körlette minden érdekessé válik. Hiszen ma már 20—30.000 ember fogja levett kalappal hallgatni, sokan egy egész esztendőre való erőt, hitet, buzgóságot, szeretetet, akaratot és életkedvet akarnak hazavinni beszédjeiből.

Mielőtt tehát kilépne arra a napsugaras csataterre, amelyen ő száguld végig a Hit és Kultura aranyszekerén, beszéljünk vele egy kicsit őszintén, melegen, pathosz nélkül és bizalmasan...

*

P. Csávossy Elemér az olaszii plébánosnak, Imrik S. Zoltánnak vendégszerető házában szállt meg. Akkor akartam meglepni, amikor már jóval túl van az ut fáradalmain, jól érzi magát, vidámakat nevet és kedves bonhomióval beszélget. Szóval vacsora után.

Hát sikerült is. De milyen nagy volt meglepetésem. Közvetlenül a porta előtt találkoztam a Nagyváradai Napló munkatársával.

— Csak tessék kedves kollegám, szoltam hozzá. Öné az elsőség. Én itthon va-

gyok. Nem akarom zavarni az ön intervuját. Egy jó negyedóra múlva aztán én koptattam be. Fehér villanyfény, duzzadt gothikus boltívek, könnyű és kék cigarettafüst fogadott a szobában. És már messziről nevetve, sietett felém P. Csávossy környezete.

— Ah, nem találkozott vele? ... Éppen most ment el, nincs három perce.

Én aztán elmondtam, hogy mi bizony még a bejövétel előtt találkoztunk. De nem akartuk egymást zavarni.

— Na én igazán nem is gondoltam, hogy itt Nagyváradon egymásnak adják az újságírók a kilincset, mondotta nevetve P. Csávossy. Alig tudok következtetni ebből a holnapi érdeklődésre.

— Kedves Főtisztelendő ur, meg lehet győződve — szolt Imrik plébános — hogy sehol annyira nem szomjuhozzák a nagy és erős elméket, mint itt Nagyváradon. Tavaly egy-egy beszéd alatt 8—10000 emberre beesülték a hallgatók számát. És most még fokozottabb az érdeklődés, mert a közönség tavaly óta rajong a jezsuitákért.

P. Csávossy érdekes, fiatalos szeme fel-fog minden mozdulatot. Látszik, hogy megkapta érdeklődését Nagyvárad. Hevül a belső tüztől. Szemében a római rhétorok lángja lobog, homloka domboru, karsu alakját átöleli a sima fekete cingulus s az egész alak imponáló, szószékre való, ahonnan csak dialok után szokott lejönni.

— Érzem, hogy sok függ attól, — kezdte — hogy miképpen tudom teljesíteni missiómat Nagyváradon. Hiszen itt szükség van reánk, itt várnak bennünket évről-évre. És talán sehol sem oly fontos a siker, mint ebben a városban.

Hallom, hogy itt virázzik a feminizmus. Nem féltem egyáltalán tőle a nőket, de nem látom célját a mozgalomnak. Mert a nőnek mindég alá kell rendelnie magát a férfinak s vezető szerepet soha sem játszhat sem egyházi, sem politikai, sem társadalmi téren. Előbb-utóbb ők maguk lemondanak róla.

Vigyázva beszél, szinte óvatosan. Pedig fiatal. Az arca szinte gyerekes. Meg is kérdeztem:

— Hány éves főtisztelendő ur? Olyan fiatalnak látszik.

S egy nagy számot mondott. Legalább én előttem nagynak tűnt fel külső vonásaihoz, fiatalos energiájához és belső, nagyszerű lelkesedéséhez. Amint halkan beszélgetünk, lassan kibontakozik előttem egy okos lélek grandiózus kulturája, amelynek egy-egy lépésője négy évi angliai tanulmányidő, a belgiumi tartózkodás, a vatikáni könyvtár és sok-sok magyarországi studium.

— Most körutról érkeztem ide. Több városban tartottam nagybőjti beszédet. Pater Banghával indultunk el egyszerre Budapestről és gratulált nekem, amikor megtudta, hogy ide jövök.

— Nem lesz fárasztó naponta 3 beszéd. Hiszen jóformán pihenni sem lesz ideje főtisztelendő urnak.

— A beszéd egyáltalán nem fáraszt. Élvezetet szerez nekem. Ami különben nem fontos. Az a fő, hogy a hallgatóimnak szerzek lelki örömeiket.

— Azt hiszem, ez is meglesz. Megkérdeztem, hogy hogyan készült a beszédeire.

— Alaposan, felelte mosolyogva. Leírni nem szeretem egészen, mert ez köt. Gondolatban elmondom kétszer, jegyzetet készítek ez az egész.

Nem akartam tovább fárasztani. Nagy munka vár reá s egy mély zengésű óra mutatója már tulsétált a 9-en. Bucsuztam s bucsuzás közben megígértem, hogy ott leszek minden beszédjén.

..HIREK..

Tájékoztató.

Március 6. Bihoreana takarékpénztár közgyűlése
d. e. 10 órakor.

Március 16. D. e. 11 órakor?Katholikus Kör
közgyűlése.

Március 14. A Katholikus Kör ötödik köz-
nevelődési estélye.

Április 20. A Katholikus Kör záróünnepélye

Elmarad a nagy sztrájk.

Budapest, márc. 4.

A szociáldemokrata párt vezetősége ma proklamációt bocsátott ki, melyben az általános sztrájkot elhalasztottnak nyilvánítja.

A proklamációban azt hangoztatja a pártvezetőség, hogy parlamenti harc nélkül eredménytelen volna a munkásság küzdelme, ezért az általános sztrájkot el kellett halasztani bizonytalan időre.

A szövetkezett ellenzék szónokának fogadalmára hivatkozik ezután a vezetőség és kijelenti, hogy ezzel a komoly ígérettel egyetért a párt és tovább folytatja a küzdelmet. Az előkészületeket tehát nem szabad félbe hagyni. A munkások készüljenek sokkal intenzívebben a nagy sztrájkra, melynek idejét a bizalmi férfiak jobban fogják tudni, mint a Tisza gépfegyverosztálya. Így irnak a néphez a vezetők. Kétségtelen azonban, hogy ez a leszerelés a szociáldemokrata párt teljes kudarcát jelenti.

A vezetőség ugyan csak bizonytalan időre jelzi elhalasztottnak a félelmetesnek képzelt sztrájkot, de benfentes körökben azonban jól tudják, hogy nem lesz az egész dologból semmi.

P. Csávossy mai előadása. P.

Csávossy Elemér ma kezdi meg szent beszédeit. Délelőtt 9 órakor szent mise lesz, amely után fél tízkor következik az első beszéd a nők számára ezzel a címmel: „Hol dobog a világ szíve?” Délután fél négykor lesz a második beszéd szintén a nők számára „Boldogok a tisztaszívűek” címmel. Este fél hétkor a férfiak részére tart szent beszédet P. Csávossy; ennek a címe: „A Teremtő és alkotása.” Valamennyi előadás az olaszii plébánia-templomban fog megtartatni.

* **Nyilvános köszönet.** Bilkei Papp Anna urnó a nagyváradai Oltáregyesületnek munka megváltás címén 100 koronát adományozott, mely kegyes adományért ezuton is hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

* **Vetitőest a Kath. Körben.** Tegnap, az idei szezon utolsó vetitőestélyén ismét elegáns közönség töltötte meg a Kath. Kör nagytermét. Dr. Karácsonyi Janos kanonok tartotta az előadást, aki a Szentföld azon részeit mutatta be a közönségnek, amelyek Krisztus kinszenvedésére vonatkoznak. A szép előadást a közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta és lelkesen megtapsolta az előadást. Végezetül a szent keresztut került bemutatásra.

* **Elmaradt jogügyi ülés.** Nagy-Várad város jogügyi szakkbizottsága már két ülésén tárgyalta a városi villamosmű kezelésére vonatkozó új szabályrendelet-tervezetet, de még nem ért a végére, részben mert alapos, körültekintő munkát végez, részben pedig azért, mert a szabályzat-tervezet igen nagy terjedelmű. Tegnap délutánra újból összehívta dr. Thury László elnök a szakkbizottságot, de az ülést nem lehetett megtartani, mivel a tagok nem jelentek meg.

* **Sürgetik a felsőleányiskolát.** Nagy-Várad városa mozgalmat indított, hogy az állam felsőleányiskolát állítson fel Nagy-Váradon s e tárgyban Rimler Károly polgármester több tisztviselővel tanulmányuton volt Temesvárott. Azóta azonban nyugszik a dolog s most a kormány közege mozgatja Nagy-Várad városát, hogy ne hagyja aludni a dolgot. Révy Ferenc, a felsőbb leányiskolák országos főigazgatója ugyanis átiratot intézett Nagy-Várad városához, amelyben felkéri, hogy az állami felsőbb leányiskola felállítására vonatkozó konkrét javaslatát, a polgármesterrel személyesen folytatott tárgyalásnak megfelelően, minél előbb hozzá juttassa, nehogy a jövő évi költségvetés előkészítésekor a város óhajának megvalósítása számításán kívül maradjon. Az ügy késése folytán már így is lehetetlen, hogy az iskola 1913. szeptember 1-én megnyíljen, mert nem lesz rá megfelelő anyagi fedezet.

* **Az ipartestület kegyelete.** A nagyváradai ipartestület, mint már említettük, kegyelettel ünnepli meg egy negyed századon át volt elnöke Bertsey György halálának első évfordulóját. Bertsey György az elmúlt év március 7-én hunyt el. Az ipartestület vasárnap, március 9-én ünnepélyt rendez s leleplezi Bertsey Györgynek az ipartestület helyisége részére megfestett életnagyságu arcképét. — Az ünnepi beszédet Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnök tartja. Este disztrakoma lesz az ipartestület házában levő „Arany Sas” vendéglőben. Ugy a dél-élti ünnepségre, mint a lakomára Nagyvárad város társadalmi és közgazdasági életének vezetőit meghívja az ipartestület elnöksége. Társasvacsorára az ipartestület hivatalos helyiségében és az ivtartóknál lehet jelentkezni.

* **Megkerült a gyilkos légykő.** Megemlékeztünk róla pár héttel ezelőtt, hogy a esökmői esendőrőrmester bravurosan nyomozott ki egy már-már feledésbe ment férjgyilkosságot. Azóta a gyilkos asszony a nagyváradai ügyészség foglya és itt folyik ellene eljárás. Mint tudósítónk jelenti, Csökmön sem pihent azóta a csendőrség. A jelenlegi csendőrőrmester ugyanis erősen gyanakodott abban, hogy Herpai Lajosné nem egyedül követte el a gyilkosságot, hanem segítségére volt ebben a szeretője, Pántye József is. Azóta Pántye az asszony lakásában lakik. A csendőrőrmester már többször átkutatta ezt

az épületet, de újabb bünjelet nem talált. Tegnap újból átment Darvasra az őrmester és újból kutatót, még pedig eredménnyel. Mikor ugyanis a katlan tűzhelyét kezdte turkálni, a hamuban egy üveget talált. Az üvegben megtalálta az arzénkeverékű folyadék egy részét, melynek hiányzó részét a szerencsétlen Herpai Lajos fogyasztotta el felesége gonoszúsága folytán. A súlyos bünjel ma az ügyészséghez lesz beküldve.

* **Halálozás.** Részvétellel értesülünk a szomszédos Várad-Szöllős egyik régi derék polgárának: Barátky Lajosnak haláláról. Az elhunyt hosszú évtizedekig az egyetlen kereskedő és vendéglős volt a községben. Halálát, mely 69 éves korában következett be, — kiterjedt nagy család gyászolja. Temetése holnap, március 6-án délelőtt fél 10 órakor lesz Váradszöllősen.

* **Az Erdélyi kereskedelmi és forgalmi r.t.** itteni fiókjának vezetését dr. Vadas Jenő a temesvári forgalmi vállalat eddigi vezetője és Böhm Rezső a budapesti Benz-, automobil- és motorgyár volt tisztviselője — vették át.

* **Különvonatok a nagyvásárra.** Március hó 17-én lesz Nagyváradon az országos vásár. Ez alkalomra, hogy a forgalom akadály nélkül lebonyolítható legyen, márc. hó 17-én, hétfőn, Komádiból és a közbeeső községekből Nagyváradra, valamint Nagyvárad és Szombatság állomások között vásári vonatok közlekednek a következő menetrend szerint:

Komádiból indul reggel 4 óra 50 perckor. Nagytópusztáról ind. reggel 5 ó. 01 p., Körösszakálról ind. reggel 5 ó. 22 p., Körössnagyarsányról ind. reggel 5 ó. 32 p., Körösszegről ind. reggel 5 ó. 43 p., Vizesgyánról ind. reggel 5 ó. 49 p., Körössgyéresről ind. reggel 6 ó. 05 p., Ujpalotáról ind. reggel 6 ó. 18 p., Biharszentandrásról ind. reggel 6 ó. 25 p., Össipusztáról ind. reggel 6 ó. 35 p., Nagyváradra érkezik reggel 6 ó. 52 p.-kor.

Nagyváradról indul délután 3 ó. 18 p. Váradvelencére ér. 3 ó. 27 p., ind. 3 ó. 29 p. Rontóra ér. 3 ó. 42 p., ind. 3 ó. 43 p. Féliskzfürdő ér. 3 ó. 51 p., ind. 3 ó. 52 p. Kardóra ér. 4 ó. 07 p., ind. 4 ó. 08 p. Nyárlóra ér. 4 ó. 33 p., ind. 4 ó. 34 p. Magyargyepesre ér. 4 ó. 46 p., ind. 4 ó. 47 p. Tasádfőre ér. 5 ó. 03 p., ind. 5 ó. 04 p. Drágcsékére ér. 5 ó. 16 p. ind. 5 ó. 18 p. Dusafalvára ér. 5 ó. 49 p., ind. 5 ó. 36 p. Szombatságventerrogozra érkezik este 6 ó. 12 perckor.

* **Naiv kérelem.** Binder Samu kereskedő tanuló tegnap reggel a narancs és citrom árusok során bámézkodott és kezéből egy 100 koronás bankjegyet ismeretlen tettes kikapott. A szegény fiu sirva panasolta, hogy sok ideig kell neki szolgálnia a 100 koronáért. Kéri a becsületes megtalálót, adja vissza neki a 100 koronát, vagy vigye fel a rendőrségre.

* **Győry nővérek** kitűnően szervezett tambura és énekkara szerez rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámu publikumnak, amely esténként a Korona-kávéházat keresi fel. A 10 tagból álló tambura és énekkar Mészáros és Szabó karmesterek kitűnő vezetése alatt áll. Műsoruk első-rangu számokból van összeválogatva, mindég változatos, szigoruan családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a Korona kávéházba, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár reá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi pompás zenekar egyaránt biztosítják a Korona kávéház számára azt a nagy népszerűséget, amelyvel most bir. A közönség szives pártfogását kéri továbbra is a Győry-nővérek.

* **Csodaszép csemegeszőllő!** Leg-nemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss **Carfiol**. Idei máltai **burgonya-Fajnarancsok!** Kitűnő fehér és piros **hegyborok**, a legolcsóbb árban. **MERTZ NÁNDOR** csemegeszőlőben, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **Első budapesti simfonikus női zenekar**, mely kitűnő képzettségük által ugyzenében, mint énekekben rendkívül kellemes szórakozást nyújtanak a n. é. közönségnek, a Színház kávéházban ma kezdik meg rövid ideig tartó vendég szereplésüket. Műsoruk legújabb opera- és operett számokból van összeállítva, a műsor szigorúan szolid, úgy hogy családoknak is kellemes szórakozást fog nyújtani. Kitűnő kávéházi italok és ételekről, valamint pontos és figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árakról. Perl Frigyes vezetése mellett a legnagyobb gond fordítatik. Számos látogatásért esedezik **Gerő Robert**, karmester.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszet házhoz szállít **Weiszberger és Társa**. Telefon 688. Telep: Váravelence, vasutnál.

x **Finon** női lack chevrau barna és fehér félcipőket vettém partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. **Feketénél, Bémer-téren**, Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

x Kossuth-utca 2. sz. házban **egy emeleti kétszobás lakás** me lékhelyiségekkel f. évi május 1 re kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Borkimérés**. Arany János-utca 1. és Teleki-utca 40. szám alatti sarok házban tisztán kezelt asztali borok **Rizling, Muskotály, veres ó és ujbó** kicsinyben és nagyban árusítatik, Özv. Szász Józsefné kimérő.

Valódi **Amerikai és Chasala cipők**, legjobb **Bor. alino** és **Pichler kalapok**

REICHARD áruháza

egynél szerezhetők be.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerdán: Kisszökevény.
Csütörtök: Kisszökevény.
Péntek: Meduza. Színmű bemutató.
Szombat: Meduza.

Vasárnap d. u. Varázskeringő.

" este: Nagyapó. Szigligeti Ede színműve.

A kis szökevény.

A Gésákkal megindult angol tánc-operett-lavina egyik legsikerültebb és legnagyobb sikerű darabja volt A kis szökevény. Sokáig műsoron volt és csak az utóbbi évek Lehárláza szoritotta vissza. Pedig kár elhanyagolni, mert annak idején annyira népszerű alakjai és zeneszámai ma is hatást keltenek és még meg is ujrazzák az ismertebb kuplékat.

A tegnapi felújítás szép külső sikert ért el, de azért az előadás meglehetősen gyenge volt. Különösen feltűnt az összetanulás hiánya s a primadonnák hangtalansági versenye. Carmencita híres szerepét Horváth Mici játszotta kedvesen, Vennifried Kassai

Rózsi volt és közvetlen játékaival szép sikert aratott. A férfiak közül pompás mókáival kitűnt Kabos, nagyon jó volt Tompa és Leövey. Azonfelül még nagyon sokan jöttek mentek a színpadon.

Meduza. Pénteken, e hó 7-én, a budapesti Nemzeti-színház bemutatójával egy napon lesz a premierje a Szigligeti-színházban ifj. **Wlassits Gyula** Meduza című színművének. A Meduza-ról a budapesti színházi és irodalmi körökben a legnagyobb elismeréssel beszélnek azok, akiknek módjukban volt, a már egy ízben jelentős színpadi sikert aratott, fiatal szerző legújabb alkotását megismerni.

Szigligeti Ede emléke. Vasárnap esti előadását a Szigligeti-színház, a halhatatlan író: **Szigligeti Ede** emlékének szenteli. E napon, március hó 9-én van ugyanis Szigligeti Ede születésének évfordulója, amely alkalomból Szigligeti Nagyapó című jeles népszínművét adják elő.

Varázskeringő. Vasárnap délután az idény egyik szép sikert aratott reprizét, a Varázskeringőt mutatják be. Az operette, amelynek bájos zenéje állandóan szépszámu közönséget vonz, vasárnap délután is, a már ismert szereposztással kerül színre.

EGYESÜLETEK

Elhalasztották a Katolikus Kör közgyűlését. A Katolikus Kör közgyűlése március 9-ére volt eredetileg kitűzve. Tekintettel arra, hogy Páter Csávossy éppen ebben az időben tartja a szentgyakorlatokat, a kör közgyűlését e hó 9-ről 16-ra halasztotta az elnökség. Így a közgyűlés március 16-án délelőtt 11 órakor lesz megtartva.

A 48-as Népkör közgyűlése. A nagyváradi 48-as Népkör most tartotta meg tisztújító közgyűlését, dr. Stokker József elnöke alatt. A közgyűlésen örömmel vették tudomásul, hogy újabban 218 új tag lépett be s még folyton jelentkeznek új tagok. A taggyűjtésért köszönetet szavaztak Kerekes Eleknek. A zárszámadásokat és a költségvetést elfogadták. Az 1913. évre a bevételeket 4301 K, a kiadásokat 3395 koronában állapították meg. A tisztújításnál az eddigi elnököt: dr. Stokkert éljenzéssel újból megválasztották. Ügyvezető alelnökké pedig újból Kerekes Elek választották. Gazdasági elnök: Cser János. Ügyész: dr. Szeghalmy Sándor. Tiszteletbeli főjegyző: Schwartz Izidor. Főjegyző: dr. Pelle János. Titkár: dr. Hirschmann Gyula. Jegyzők: ifj. Mónus Sándor, ifj. Polonkay Gyula. Háznagy: Poszpis Géza. Pénztáros: Zboray Gyula. Ellenőr: Balogh Döme. Számvizsgálók: Beezkay Lajos, Déry János, Mercz János. I. könyvtáros: Kezdődy Gyula; II. könyvtáros: Juhász Kálmán. Választmány: dr. Adorján Emil, dr. Altman Jakab, Balogh János bádogos, Balogh Károly igazgató, Bereczky Sándor, Borbély Márton, Balázsovits Jenő, Czeglédy Jeremiás, Darvassy Lajos, Debreczeni Imre, dr. Dóri Ferenc, Diósy Ferenc, dr. Fényes Ödön, Felvinezy József, Grósz Dezső, Horváth Károly, Hann Lajos, Helfy József, ifj. Jankay Mihály, ifj. Joó Ferenc, Iványi István, Katona Mihály, Kelen Béla, Király Zsigmond, Kiss Dávid, Korbély József, Kovács Béla, Kövér Endre, Köblös Ferenc, Kortsmáros László, Lukács Géza, Mátéh István, Mokry János, Láng József, Molnár János, Márkus Sándor, Mezey János, Mókós Sándor, Nagy János főcérász, Nagy Ödön, dr. Olasz Béla, Orbán Ferenc, Pesthy Béla,

Pásztor Ede, dr. Papp János, Ramminger István, Sas Ede, Sulyok István, Schiller Sándor, Szabó Károly, Szirmay Lajos, Szabó Imre, Szilárdy Ernő, Szokoly Tamás, Tabéry Armin, Tátray Sándor, dr. Sebő Mihály, Viessay István, Weisz Lajos, Zana Agoston.

TANÜGY

Beiratások a bábaképezdében.

A nagyváradi magyar kir. bábaképző intézet 1912—1913. tanév tavaszi tanfolyamára a beiratások a mai napon megkezdődtek és folyó hó 17-éig fognak tartani. A felvételhez szükséges okmányok: keresztlevél, házassági-, erkölcsi-, illetőségi- és orvosi bizonyítvány. A felvétel egyéb módozataira vonatkozólag felvilágosítással az Igazgatóság szolgál. Mindazok, kik ezen bábatanfolyamon részt venni óhajtanak, a fentebb jelzett napokon délelőtt 11—12 és délután 5—6 óra között, a fent felsorolt okmányokkal együtt a magyar kir. bábaképző intézet igazgatóságánál (Ólaszi, Verbőczy-utca 4. szám) beiratkozás végett jelentkezzenek. Dr. Konrád Jenő, igazgató-tanár.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Felmentették a gyűjtogatással vádolt gazdát. A nagyváradi esküdt-bírószág tegnap folytatta G. Nagy Dániel gyűjtogatási ügyének a tárgyalását, akit Komádi községben Bugyi Imre azzal vádolt meg, hogy 30 kazal szalmáját ő gyűjtotta fel. Nagy Dániel tagadta a tett elkövetését és a felvonultatott tanúk igazolták is a vádolt alibijét. A perbeszéd elhangzása után tegnap délelőtt visszavonultak az esküdtök és rövid tanácskozás után nem büntönek mondták ki G. Nagy Dánielt, akit a bíróság a verdikt alapján a vád és következményei alól felmentett.

TÁVIRÁTOK

Miért maradt el a sztrájk.

Budapest, márc. 4.

(Saját tud.) A munkapárt értekezletet tartott ma este 9 órakor. A kormány választójogi javaslatát teljes egészében elfogadták. Lukács László beszélt a javaslat mellett. Kijelentette, hogy a korhatárt 30 évről 26-ra nem szállíthatja le. Többek közt ezeket mondta a helyzet jellemzésére:

— Az általános sztrájk veszedelme elvonult a társadalom felől. A vezetőket bebocsátjuk a parlamentbe (!) s ezzel akarjuk elterelni azokat a nemzetellenes tendenciákat, amelyekkel a munkásság vezéreit vádolják.

Ebből mindent meglehet érteni.

Zichy Aladár az ellenzék eljárásáról.

Budapest, márc. 4.

(Saját tud.) Az ellenzéki képviselők tegnap délután fél 4 óráig tartózkodtak a Pannóniában. Itt Zichy Aladár kijelentette, hogy az ellenzék előre megfontoltan járt el a mai ülésen való részvételekor, mert nem akart olyan dolgot, a melyből a polgárságnak kára lenne.

A nyugodt Budapest.

Budapest, márc. 4.

(Saját tud.) A budapesti rendőrfőkapitány intézkedésére ma este a fővárosba rendelt katonai és csendőri karhatalmat bevonták. A bevonásról értesítették a vidéki rendőrséget is.

Elfoglalt város.

Athén, márc. 4.

(Saját tud.) Hivatalos távirat jelenti, hogy a görög hajóraj ostrom alá vette S. Quaranda városát. A török tüzérség lövegei hatástalanok. Puskaaporuk hamisított. A görögök könnyű szerrel tönkre tették a török tüzérséget s a várost elfoglalták. Athénben nagy az öröm.

Drinápoly bevehetetlen.

Berlin, márc. 4.

Üszkübbe érkezett utasok, akik Dedeagacs felől jöttek, beszélnek, hogy a bolgárok Drinápoly újabb ostromának megkezdése óta — mint a bolgár főhadiszálláson kiszámították — tizezer embert vesztettek. Drinápoly meghódítása majdnem lehetetlenség annál is inkább, mert a vár ez év végéig el van látva eleséggel.

Kié legyen a Silistria?

Bukarest, márc. 4.

Majorescu miniszterelnök a nagyhatalmak diplomáciai képviselőinek memorandumot nyújtott át, amely történelmi alapon bizonyítja Romániának ősi jogát Silistriára.

A fővárosban makacsul híresztelik, hogy a kormány elrendeli a mozgósítást, mert a nagyhatalmak viselkedéséből az tűnik ki, hogy Romániát elakarják ütni jogának érvényesítésétől.

A hadisarc.

Bécs, márc. 4.

(Saját tud.) A szövetségelt balkáni államok Törökországtól másfél milliárd hadikárpótlást követelnek.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történelmi elbeszélés.

Írta DÚS LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

23

— Igen, Giacomo Colonna! — de vajjon nem a római katolikus egyház fenségének elismerésül teszem-e? — Magamnak akarok általa javakat szerezni? — Ki vádol engem önzéssel? — Ki vádol az egyház törvényeinek megszegésével? Ki vádolt megfertőzött életre — Ugy-e, nincs szavatok ellenem? vagy legalább nincs egyéb mint az, hogy V. Coelestin után, ennek lemondása következtében, engem, az Ur legméltatlanabb szolgáját — mert hidd el Giacomo Colonna, hogy annak tartom magamat! — emelték a pápai trónra. És mert megkezdtem a harcot Fülöp francia király ellen, itt erről a helyről be is fogom azt fejezni . . .

— Ne mondd tovább Cajetáni, az Isten egyháza nincs egy emberhez kötve, vágott közbe a biboros.

— Látod Colonna! — felelte a pápa, — te sem akarod, hogy a világi hiúság győzzön az egyház felett. Mert az országok, a koronák elmúlnak, de Krisztus egyháza el nem múlik soha!

A biborost e kenetteljes hangon, áhitattal kimondott szavak meglepték, önkénytelenül mondotta rá:

— Amen!

— Ugy-e amen? és még is Stefano Colonna di ferro és Giovanni Colonna biboros az ellenünk támadó aragoniai Frigyes szicíliai király elébe sietnek, hogy ide vezették őt Rómába . . .

— Te magad idézted elő Cajetáni!

— Megkövetelem tőled, hogy ismerj el római pápának, VIII. Bonifácnak, mert Bonifáció, jótévő akarok lenni mindenütt és minden helyen.

A biboros, aki pillanatra elérékenyült, megkeményítette magát újra és erős szóval mondotta:

— Soha!

A pápa kezével intett és a biboros kíséretével eltávozott.

Fiesco Lukács biboros oda térdelt a szék mellé, melyet a pápa újból elfoglalt, hogy kipihenje magát és így szól:

— Szentséges atyám, mennyivel maga-

sabban állasz mint az a testület, mely körülöttem van!

A pápa kezét áldva tette a biboros fejére.

— A te hited erős, légy áldott azért, hogy eszmémbe behatoltál és ama kincseket, amiket ott találsz, szedd össze, hogy a nehéz napokban, amelyek elkövetkeznek, legyen mivel felfegyverezned magadat.

A biboros meghajtotta fejét és úgy mondotta:

— Amen! Amen! Amen! áldott legyen az Ur, aki egyháza számára felfegyverzett téged és annyi kincsesel tette teli agyadat és szivedet, hogy az kimeríthetetlen marad mindörökké.

A terem kettős szárnyu ajtaja becsapódott, a pápa Fiesco biboros karjára támaszkodva felkelt a karos székből és eltávozott.

Igy fejeződött be Colonna biboros látogatása.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— —	11.56
Októberi buza	— —	12.22
Áprilisi rozs (1913)	— —	9.76
Októberi rozs	— —	9.72
Májusi tengeri (1913)	— —	7.56
Juliusi tengeri	— —	7.81
Áprilisi zab (1913)	— —	9.89
Októberi zab	— —	8.76

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	825.50
Osztrák hitelrészvény	—	634.—
4%-os koronajáradék	—	83.75
Osztr. magy. államv.	—	710.50
Jelzálogbank	—	438.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	515.50
Hazai bank	—	281.75
Magyar bank	—	571.—
Keresk. bank	—	3608.—
Rimamurányi	—	722.50
Salgótarjáni kőszén	—	758.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1074.—
Közuti vasut	—	670.—
Városi villamos	—	370.50
Adria	—	531.—
Atlantika	—	348.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

BELVÁROSI ÁRUHÁZ

Nagyvárad, Rákóczi-ut 10. sz. — Stern-palota. Széchenyivel szemben.

BŐRÖND, BŐRDISZMŰ.

Játék és Hangszer áruház. — Gyermek kocsik. — Utazó kosarak.

ILLATSZEREK és KEFE ÁRUK.

Használt GRAMOFON LEMEZEKET becserélek.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és diszmű bútór asztalos
Sanc-utca a kalapgyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern
bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket
stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

338—1913. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyváradi városi kir. járásbíró-ságnak 1912. évi VIII. 5049—1. számú végzése következtében dr. Keresztesi Kiss József ügyvéd által képviselt Debreczeni Központi bank Rt. javára * * * ellen 1500 K — f. s. jár. erejéig fogantatott biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1935 kor. becsült ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek Nagyváradon Damjanits-utca 1. szám alatt leendő megtartására 1913. évi március hó 7-ik napjának délutáni 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet érőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki elégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyváradon, 1913. febr. 22. napján

Várnai Henrik,
kir. bir. végrehajtó.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-
Váradi, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvkötőit,

szuszpenzorionok fecskendő és
betegápolási cikkeit, u. m. egye-
nestartók, hashótlók, ágytálcák,
bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan
visszatartják, műlábak és mű
végtagok, támgépek, gummi cikkeik, harisnyák stb. és
a még fel nem sorolható cikkeik. Külön pró-
baterem női és férfi kiszolgálására.
Óriási nagyraktár. Tisztviselők és
iparosoknak árengedmény.

Biharmegyei takarékpénztár.**Részvényalírási felhívás!**

A Biharmegyei Takarékpénztár részvé-
nyeseinek 1913. év március hó 2-án tartott
rendes évi közgyűlése elhatározta, hogy a
létesített 3,200.000 koronás veszteségi tartal-
lékalap miatt 4,800.000 koronáról 3,200.000
koronára leszállított részvénytőkének 4,000.000
koronára való felemelése céljából 2000 drb
400 korona névértékű bemutatóra szóló új
részvény 400 korona áron kibocsáttassék és
hogy ezen részvények az igazgatóság által
első sorban az eddigi részvényeseknek fel-
ajánltassanak, az ezek által esetleg át nem
veendő darabok pedig az egész kibocsátást
garantáló és átvenni hajlandó fővárosi pénz-
intézeteknek szabad kézből, de részvényen-
ként nem 400 koronán alul eladathassanak.

Ezen határozat következtében a kibo-
csátott és már az 1913. évi osztaléokra is
jogosultsággal bíró 2000 drb 400 korona n.
é. Biharmegyei Takarékpénztári részvényt
400 korona áron, következő feltételek mellett
ezennel aláírásra kibocsátjuk:

1. Minden régi 4 darab részvénynek a
takarékpénztár pénztáránál való bemutatása,
a kibocsátási ár 30%-a 120 korona, továbbá
a 120 koronának január 1-től a befizetés
napjáig járó 6%-os kamata és darabonkénti
2:50 korona bélyegilleték befizetése ellen egy
új részvény jegyezhető.

2. Az elővételi jog az előző pontban
foglaltak teljesítése mellett bezárólag 1913.
évi április 2-ik napjáig gyakorlandó. Ezen a
napon túl a régi részvények alapján elővételi
jog nem gyakorolható.

3. Az elővételi jog alapján jegyzett új
részvények árának 70%-a, vagyis darabon-
ként 280 korona és ennek január 1-től a
befizetésig járó 6%-os kamata bezárólag
1913. évi augusztus 31. napjáig pénztárunk-
nál befizetendő, midőn is a végleges részvé-
nyek ki fognak adatni.

4. Azon részvényes, ki valamely be-
fizetést a kitűzött határidőn túl teljesítene, a
késedelem idejére 7%-os késedelmi kamatot
köteles fizetni. Ha azonban a befizetések a
kitűzött határidő lejártá után 30 nap alatt
sem történnének meg, az igazgatóság a ki-
adott ideiglenes elismervényeket semmisen-
nek nyilvánítja, a késedelmes részvényesek
pedig teljesített befizetéseiket elvesztik. Az
eként megsemmisített ideiglenes elismervé-
nyek helyett az igazgatóság új részvények
kibocsátását rendelheti el és ez esetben az
ezzel érvénytelenített befizetéseket hozzá-
számítva, a névértéken felül elért többletet
— a társaság tartalékalapjait illetik.

5. A kibocsátott 2000 drb új részvény
átvevőinek figyelmébe ajánlja az igazgató-
ság az alapszabályok 9-ik §-át és megem-
líti, hogy a régi részvényeseknek ott bizto-
sított jog 1914 december hó 31-ig való tel-
jes fenntartása mellett bocsátja ki az új
részvényeket, melyek egyéb tekintetben a
régirészvényekkel egyenjogúak lesznek.

6. Az alapszabályok 9-ik §-ának szö-
vege:

Az 1913-ik évi március hó 2-án tartott
rendes közgyűlés által létesített veszteségi
tartalékalap első sorban szolgál arra, hogy a
társaság bármilyen veszteségeit fedezze és
így a rendes tartalékalap csak a veszteségi tar-
talékalap kimerülése után vehető igénybe.

A társaságnak 1912-ik évi december hó
31-ről készült mérlegében a „váltókövetelé-
sek,” „folyószámlakövetelések” és egyéb el-
nevezés alatt szereplő vagyontételeknél az
1913. évi február hó 16-án tartott igazgató-
sági ülésről felvett s az 1913. évi március
hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott jegy-
zőkönyvben foglalt részletezés szerint össze-
sen K 3,537.000 kétesnek nyilvánítván, a
megfelelő összeg a veszteség tartalékalapba
helyeztetik; azon esetben, ha az említett
vagyontételek 1914. év végéig lebonyolítottat-
nának és a lebonyolítás többlet eredményezne,
mint amennyire ezen vagyontételek az 1913.
évi február hó 16-án tartott igazgatósági
ülésről felvett s az 1913. évi március hó 2-án
tartott közgyűlésen bemutatott jegyzőkönyv-
ben értékeltettek, vagy pedig amennyiben az
említett vagyontételek 1914. év végéig le nem
bonyolítottatnának, de az igazgatóság az 1914.
évi mérleget megállapító ülésében egyhangu
határozattal összegszerűleg megállapítaná,
hogy 1914. év december 31-én ezen vagyonté-
telek az 1913. évi február hó 16-án tartott
igazgatósági ülésről felvett és 1913. év már-
cius hó 2-án tartott közgyűlésen bemutatott
jegyzőkönyvben kitüntetett értéknél maga-
sabb értékkel bírnak és amennyiben mind-
két esetben ezen többlet más veszteségek ál-
tal nem absorbeáltnak, úgy ezen többlet
az esetleges adó levonása után az eddig for-
galomban levő 8000 drb részvényre egyen-
lően lesz felosztandó oly módon, hogy egy-
egy részvényre jutó aránylagos rész az ezen
részvényeket az 1914. évre illető osztalékkal
együtt, az 1914. évi osztalékszűlvény ellené-
ben ennek esedékességével lesz kifizetendő.

Joga van a közgyűlésnek külön cé-
lokra szolgáló külön tartalékalapokat is lé-
tesíteni és ezeket a megjelölendő célokra
bármikor igénybe venni.

7. A részvényesek által az 1-ső pont
értelmében át nem vett részvényeket az
igazgatóság szabad kézből, de nem 400 ko-
rona áron alul fogja csakis a szövetséges
fővárosi pénzügyintézeteknek, a 6-ik §-ban kö-
rülírt jogok fenntartásával szabad kézből
akként eladni, hogy a vételár, ennek január
1-től a befizetésig járó 6 százalékos kamata,
darabonként 2 korona 50 fillér bélyegilleték
1913. augusztus 31-ig a Biharmegyei Ta-
karékpénztár pénztárába befizetendő.

Kelt Nagy-Váradon, 1913. március hó 3-án.

**A Biharmegyei Takarékpénztár
igazgatósága.**

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

műasztalos

Szacsavay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra
azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli házi telefon **csengő berendezéseket**. Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. **Izléses kivitelű csillárokat** rajzszerűen készít és átalakít. Éjjeli ügyeletos szolgálat.

Telefonszám 1192.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

KUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezetékek** javítások és **takarék-tűzhelyek** első rendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egyaránt: **ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók** stb. **Lancos kútaink** nagy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindennemű gépjavítások szakszerűen, és gyorsan eszközölhetnek.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész. Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvétetnek.

Árverésen vett áruk eladása
megkezdődött
Rákóczi-ut 14. lebontott
APOLLÓ-EPÜLET MELLETT.

Női kötött harisnyák 30 fill., férfi fegyház kötésű zokni 26 fill., gyermek patent harisnyák 24 fill., **1000 tucsat zseb-kendő** drbja 6 fillértől 3:50 ig, női és férfi fehérneműek igen olcsón s még igen sok áruk kaphatók.

Igen kellemes, biztos és kitűnő, gyorsan használó szer köhögés, hurut, meghűléstől eredő rekedtségnél a **FARKAS-féle**

hurut-szeletke

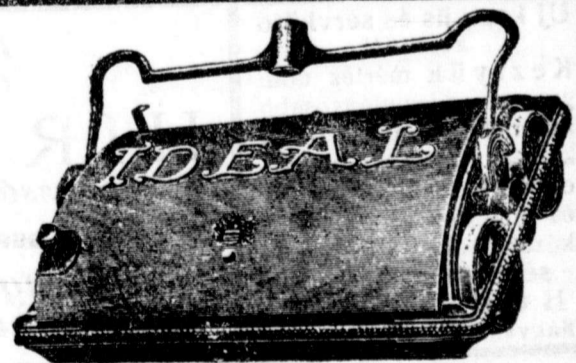
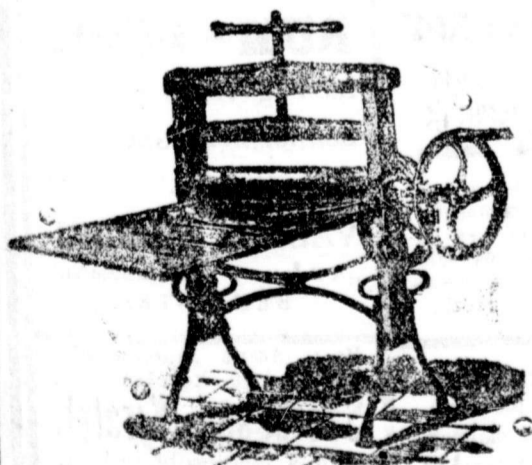
Egy doboz ára 60 fillér.

Kapható: **FARKAS ISTVÁN**

„APOLLÓ” drogueriájában

Nagyvárad, Rimanócy-palota

Rákóczi-ut 7/b.

Ujdonságokból állandó nagy választék háztartási és konyhafelszerelések kizárólagos raktára

TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390.

Legolcsóbb bevásárlási források:

<p>Ha Ön óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEIN KÁLMÁN óráshoz, Telegi-utca 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. — Órákban állandó nagy raktár.</p>	<p>Alapított 1893. Freund Benjámín Alapított 1893. műorás, ékszerész és látszerész Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület. RITKA ALKALOM. Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkal órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.</p>	<p>Izsák Lidia mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országoserte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűző üzlet: TELEFON 1-53. szám.</p>	<p>Mezey János és Társa fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Telegi-utca sarok. Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.</p>	
<p>ÉGI LANT ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben 1 K 30 fillérért kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.</p>	<p>HA A KOSSUTH- utcába vezetí útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő KEPES ETEL varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.</p>	<p>Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók Szilágyi Géza és Ts-nál Rákóci-ut Telefon. 630.</p>	<p>Táray Sándor telefon 558. telefon 558. NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz. Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.</p>	<p>NE ADJUK pénzünket idegen cégnek, vegyünk lánckútat MÁRKUZ JÓZSEFNÉL Akadémia-u 1. sz.</p>
<p>Cukrász süte ények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra küldök levelekre válaszoló idékre napi expedálás. Molnár János cukrász Kolozsvári-u. 50.</p>	<p>Oláh Sándor épület- és műlakatos Beöthy Ödön-u. 43. Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan raktáron. Költségvetést kívánatra küldök.</p>	<p>Alapított 1895-ben. Deo Adiuvente! Imrek Károly épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám. Alapított 1895-ben.</p>	<p>Udvari kávéház családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat Szt. László-tér és Zöldfa-utca.</p>	<p>FELDSTRICK KÁLMÁN könyvkötészete és dobozgyártása NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabirodságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.</p>
<p>ROZSNYAY JÓZSEF mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77. Fűzője nagyobb városokban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a legpontosabban elvégezhessem. Készítek továbbá: modern háló, szalor, bútor és üzleti-berendezéseket, portálakat, lakás- és konyha-berendezéseket minden stílus kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem. Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.</p>	<p>Szántó Dezső első nagyváradí REDŐNY- GYÁRA Rulikovszky-ut TELEFON 491.</p>	<p>Jenny Jenő órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk. Tanuló felvétetik.</p>	<p>Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb Horvát Béni mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám.</p>	
<p>Haus Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanyzereleéseket és jókarbantartását. TELEFON 1038. sz.</p>	<p>PENCZ JÁNOS (cipész, szakiparos.) NAGYVÁRAD, Szt. János-u. 34. Készít mérték szerint uri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.</p>	<p>Petry Árpád órák- és műszerész Nagyvárad, Rákóci-ut 9. Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerész munkák szakemberű javítása elfogadtatik.</p>	<p>Alapított 1880-ban Schopper György utóda veje Rohoska Pál Villanyerőre berendezett gépjavit, vas és rezöntöde NAGYVÁRAD, Sanc-utca 22. sz.</p>	
<p>UJ keztüis és sérvkötő készítő! Keztük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készíttetnek. Bálí keztük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközölk. Ruganyos sérvkötők 4 korona. HORVÁTH R. Nagyvárad, Szt János-utca</p>	<p><i>Költözködéskor a legolcsóbb</i> HIRNM. és FIA villamosági vállalatához fordulni Kossuth Lajos-u. 16. sz. <i>Nagy esillárraktár.</i> Telefon 10-54. Telefon 10-54.</p>	<p>Györy Sándor villanyerőre berendezett keses és köszörűdeje Kert-utca, 4. szám. Elvállal mindennemű speciál köszörűleéseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lónyíró gépet, zsillette és mindentéle más borotvák köszörülését pontosan eszközli.</p>	<p>RUM és LIKÖR háziilag való készítéséhez legjobb essentiák :: kaphatók :: VADÁSZ ALBERT „Angyal” drogueriában BÉMER-TÉR.</p>	
<p>Névjegyek a legolcsóbban beszerezhetők: Szent László-nyomda r.-társ.-nál Szilágyi Dezső-utca 5. sz.</p>	<p>Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek, világítási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít SZENES SÁNDOR villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.</p>	<p>Ha a Szent János-utca-ba vezetí útja, keresse fel a Szerecsen Királyt, ahol a legolcsóbban lehet vásárolni harisnyát, kezt, tít, trikót, csipkét, Himzések és szalagok, fehérneműk, rövidárak nagy választékban. Szíves pártfogást kér UNGERLEIDER SALAMON Szt János-utca 4.</p>		